

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

Pályázati kiírás száma: : VKK 3/2009

Program elnevezése: Verseny és szabályozás 2010

A támogatási szerződés száma: AL/1729/2009

Kedvezményezett neve: MTA Közgazdaságtudományi Intézet

Szakmai felelős neve: Valentiny Pál

A Program befejezésének határideje: 2011. április 30.

A beszámoló csak részeredményre vonatkozik:¹ □

- 1. Ismertesse a Program megvalósításának menetét, írja le a végrehajtás egyes lépéseit és csatolja a végrehajtás során keletkezett fontosabb dokumentumokat! Sorolja fel a Program megvalósításában közreműködőket (a Kedvezményezett részéről vagy megbízása alapján)!**

2.

Az MTA Közgazdaságtudományi Intézete a verseny- és ágazati szabályozás kérdéskörével foglalkozó kiadvány újabb kötetének elkészítéséhez szükséges támogatásra pályázott. A kiadvány (címe: Verseny és Szabályozás 2010) célja az új tudományos eredmények és a szakpolitikák egymásra találásának elősegítése, a verseny- és egyes ágazati szabályozási politikák gazdasági elemzésekkel való alátámasztása. A szerkesztőbizottság a következő összetételben működött: Valentiny Pál a szerkesztőbizottság vezetője, Kiss Ferenc László főszerkesztő (Pannon Egyetem), Nagy Csongor István szerkesztő (Szegedi Tudományegyetem).

2010. júliusában kezdődött meg a tanulmányok előkészítése, lektorálása majd szerkesztése, ezt követte a kéziratok nyomdai előkészítése. A kiadvány elkészítésében az MTA Közgazdaságtudományi Intézet részéről szerzőként Vince Péter vett részt valamint Bálint Éva, aki a válogatott szakbibliográfiát készítette. A kiadvánnyal összefüggő ügyeket az MTA KTI-nél Kis Judit, Földi Adrienn intézte, szakmai segítséget Moldován Éva és Vass Klaudia könyvtáros nyújtott. A kötet további szerzői Gálik Mihály, Gyenge Anikó, Kiss Ferenc László, Kiss Károly Miklós, Koskovic Éva, Nagy Csongor István, Nemeslaki András, Pápai Zoltán, Polyák Bábor, Ungvári Gábor, Urbán Ágnes. Az olvasószerkesztésért és korrektúráért Patkós Anna, a tipográfiaért, fedéltervért, tördelésért Környei Anikó és Szalai Éva felelt. A nyomdai munkálatokat a Dürer Nyomda Kft végezte.

- 3. Részletesen ismertesse és értékelje a Program eredményeit!**

4.

- szakmailag / tudományos szempontból

A Program keretében előállított kiadvány a tervezett szakmai és tudományos célokat elérte. A kiadvány elméleti és empirikus megközelítésű policy-orientált írásokat közöl. Szerkezete négyes tagolást követ. Az első részben a verseny- és ágazati szabályozás egyes alapkérdéseinek tárgyalására került sor, részletes, jogi és közgazdasági megközelítésű, átfogó jellegű írásokkal. A második rész betekintést adott az elemzési módszerekbe és szabályozási eszközökbe az internet és a média világában. A harmadik részben a hazai és a nemzetközi piaci és szabályozási helyzet változásait követtük a hálózatos szolgáltatások területén (víziközművek, villamosenergia és távközlés) a hazai és az európai uniós piacokon. A negyedik részben a további munkákhoz alapot adó szakirodalmi tájékoztatást nyújtottunk. A tudományos eredmények szempontjából különösen fontosnak tartjuk azoknak a

¹ Amennyiben a szakmai beszámoló a Program valamely fázisában született részeredmény(ek) bemutatására szolgál, a beszámolót csak az adott részeredményre vonatkozóan kell értelemszerűen kitölteni.

területeknek az elemzését, ahol fokozatos piacnyitás zajlik. Az egyre összetettebbé váló, a versenyszabályozás elveihez közelítő ágazati szabályozások egyre több olyan jogi-közgazdasági elemzést igényelnek, amelyre a kötetben több példát is találhatunk.

- a pályázati célkitűzésekkel összefüggésben

A pályázati célkitűzések maradéktalanul teljesültek.

- újszerűség bemutatása

Az egyetemeken az utóbbi években egyre több kurzus foglalkozik a verseny, a hálózatos ágazatok gazdaságtanával, a szabályozás jogi kérdéseivel. Az ezen a területen folyó kutatások száma némileg gyarapodott, kisebb kutató központok is alakultak. A kutatásokra azonban a szétforgácsoltág a jellemző, a jog és a közgazdaságtan lehetséges interdiszciplináris kapcsolódásait nem használják ki. A versenyjog, a versenypolitika, a piacelmélet, a szabályozás gazdaságtanának elméleti, de különösen empirikus eredményei és ezek közzététele a hazai kutatási palettáról nagyrészt hiányzik. Az elkészült kötet ezen a helyzeten szerény mértékben ugyan, de változtat. A hazai publikációk között eddig nem találhattunk a verseny- és az ágazati szabályozás témakörében áttekintést és egyes kérdésekbe való részletes betekintést is nyújtó kiadványt. Az újdonság tehát egyrészt a kötet létrejötté. A hazai publikációk nagy része ugyanakkor vagy jogi vagy csak közgazdasági aspektusból vizsgálja a verseny- és ágazati szabályozás kérdéseit. Ebből a szempontból újdonságnak számít, hogy a kötet tanulmányai mindkét elemzési eszköztár használatára példát szolgáltatnak. A kötetnek a hálózatos szolgáltatások hazai szabályozási és piaci helyzetével foglalkozó, összehasonlításokra is alkalmat adó része szintén újdonság az itthoni publikációk sorában.

- a továbbfejlesztés lehetőségei (pl. Program kiterjesztése, további kutatás, módosítás szükségessége)

A Program továbbfejlesztésének egyik lehetősége a magyar mellett angol nyelvű válogatás megjelentetése és egy szakmai fórum (műhely) létrehozása. Az évkönyv-sorozat életképességének megőrzése szempontjából fontos feltétel a verseny- és ágazati szabályozás iránt érdeklődő szakmai közegnek a létrehozása és aktivitásának megőrzése. Ennek érdekében folyamatosan működtetett, rendszeres találkozási lehetőséget biztosító, szakmai műhelyt, fórumokat kellene létrehozni. Ilyen jó kezdeményezésnek tartjuk a GVH-KTI szemináriumokat. Ezen túl olyan önképző jellegű műhely kialakítását is fontosnak tartanánk, ahol a fórum résztvevői által közösen kialakított, azonos tematikájú találkozókön egyes témaköröket több héten át tárgyalva lenne mód egyebek között a kiadványba szánt tanulmányok publikálás előtti megvitatására is.

- az eredmények hasznosításának lehetőségei

A kötet egyes tanulmányait konferencia előadásokon szeretnénk bemutatni, mások egyetemi tananyagok forrásául szolgálhatnak, illetve további publikációk alapját is képezhetik. A kiadvány nyomtatásban való megjelenésével egyidőben sor került az MTA KTI honlapján való megjelenésre is (<http://econ.core.hu/kiadvany/vesz.html>), amelynek látogatottságát figyeljük. A kiadvány iránti érdeklődést az államigazgatás, a verseny- és ágazati szabályozó hatóságok, a bírói kar versenyjogi, szabályozási kérdésekben eljáró tagjai, az ezzel a témával foglalkozó felsőoktatási intézmények, a tanácsadó cégek, a fogyasztói szervezetek és a szabályozások, versenyhatósági eljárások által különösen érintett vállalkozások részéről várjuk. Érzékelhető az is, hogy az államigazgatási, szabályozási feladatok megoldása során egyre nagyobb igény jelentkezik a közgazdasági megalapozottságú döntések iránt. Angol nyelvű megjelentetése azt az úrt töltené ki, amely a verseny és a szabályozás kutatásában elsősorban az Európai Unió nemrég, illetve frissen csatlakozott országaiban tapasztalható. A

kiadvány és a köréje szerveződő hazai kutatások alapot adnak Uniós pályázatokon való részvételre, lehetővé téve többek között egy, a kiadványban rendszeresen publikáló külföldi kutatói hálózattal való együttműködés kialakítását is.

5. Sorolja fel, és mellékelten csatolja a Programmal (annak eredményeivel) összefüggésben született tanulmányokat, kiadványokat, publikációkat, előadásokat, stb.! A Program végrehajtása mennyiben segítette a Programban résztvevők tudományos előmenetelét?

A **Verseny és Szabályozás 2009** című kötetben a következő tanulmányok készültek el:

Kiss Ferenc László • Bevezetés az internet gazdaságtanába
Gyenge Anikó • A kivételek és a korlátozások céljai a szerzői monopoljogban
Nagy Csongor István • Az egyetemes szolgáltatás metamorfózisai
Polyák Gábor • A médiapiac szabályozásának változó eszközei
Gálik Mihály–Pápai Zoltán–Urbán Ágnes • Vita az infokommunikációs hálózatok semlegességéről
Pápai Zoltán • A verseny kérdése a szélessávú oligopolpiacon
Nemeslaki András • A hazai online könyvpiac keresletoldali jellemzői
Ungvári Gábor–Koskovics Éva • Áttekintés a magyar víziközmű-ágazatról
Vince Péter • Versenyelénkítés erőfölény-korlátozással. Szabályozás és vállalatiszerkezet-átalakítás az Európai Unió energiapiacán
Kiss Károly Miklós • Piaci és szabályozási trendek és kihívások az európai uniós távközlési piacokon
Bálint Éva • Válogatott bibliográfia 2010

A Program végrehajtása a résztvevők tudományos előmenetelét különbözőképp érintette. Egyes tanulmányok már folyó kutatások eredményeinek publikálását jelentették, más esetekben a kiadvány készítése érdekében születtek meg a publikációk. A kötet összeállítása így a publikációs lehetőség általában vett bővülésén kívül új kutatások elindítását is eredményezte.

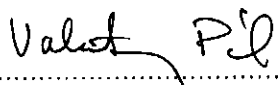
6. Mutassa be, a Program megvalósítása mennyiben felel meg az eredeti szakmai tervnek (ütemezés, eredmények, esetleges eltérések indokai, különös tekintettel a támogatási szerződés módosítása nélkül végrehajtottakra)!

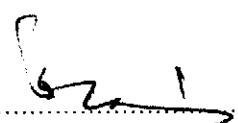
A pályázatot 2009. októberében adtuk be, szerződéskötésre 2010. februárban került sor, a kiadvány 2011. április végén került ki a nyomdából, a kötet bemutatójára 2011. május 11-én került sor. A **Verseny és szabályozás 2009** és a **Verseny és szabályozás 2010** című kötetek részben egyidőben folyó munkálatai miatt kérvényeztük a 2010. októberi 15-i határidő módosítását, amelyre a végleges választ 2011. februárjában kaptunk meg, így csak rendkívül koncentrált munkavégzés mellett vált lehetővé a kiadvány április végi megjelentetése.

7. Amennyiben rendelkezésre áll, csatolja a Program résztvevői / célcsoportja által készített értékelést!

Nincs ilyen

Kelt: Budapest, 2011. május 11.

.....
Szakmai felelős aláírása

.....
Kedvezményezett (képviselőjének cégszerű) aláírása